

ELJI Prosimo, pogledite na poleg naslova za dan, ko črna poteče. V teh časih povišanja cen, potrebu sodelovanja. Skušajte malo vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 235. — Štev. 235. (Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 1, 1942 — TOREK, 1. DECEMBRA, 1942

KA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate ... 'GLAS NARODA' PO POŠTI NAJ NOST NA DOM (Izveniš sobot, nedelj in praznikov) ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

RUSKA OFENZIVA NAPREDUJE

NAVZLIC MOČNIM NEMŠKIM NAPADOM IN MRZLIM VETROVOM RUSI NADALJUJEJO SVOJO DVOJNO OFENZIVO IN SO VČERAJ ZOPET POBILI 7500 NEMCEV TER RAZBILI 75 TANKOV NA FRONTI ZAPADNO OD MOSKVE, PRED STALINGRADOM PA SO NAPREDOVALI ŠEST MILJ

Drugo posebno poročilo o operacijah v trikotu Ržev-Vjazma-Velikije Luki pravi:

"Naše čete, ki so zdrobile sovražni odpor in odbile infanterijske in tančne napade, uspešno nadaljujejo svojo ofenzivo ter so zasedle več obljudenih krajev. Tekom enodnevnih bitke je bilo zajetih 17 tankov, 37 topov, 40 strojnica in 12 skladišč vojnega materjala, razbitih pa je bilo 58 tankov. Sovražnik je pustil na bojišču 7500 mrtvih častnikov in vojakov."

Na stalingradske fronti, kjer skušajo Rusi uničiti ostanek nemške armade, ki je prvotno štela okoli 300.000 mož, Nemci nič kaj posebno ne skušajo prebiti se skozi vedno bolj sklepaajoče se ruske klesče.

Posebno poročilo omenja samo boje v okolici Stalingrada in pravi, da je bilo v štirih dneh blizu Stalingrada ubitih 20.000 Nemcev. Na podlagi prejšnjih posebnih poročil znašajo nemške izgube okoli Stalingrada 67.000 mrtvih in 66 tisoč vjetih, skupaj 133.000.

Na isti podlagi znašajo nemške izgube na osrednji fronti 22.300 mrtvih in 400 vjetih, tedaj skupne izgube na obeh frontah 155.7000 mrtvih in vjetih.

Ker so Nemcem pred Stalingradom odrezane prometne zveze, prinašajo Nemcem in Rumuncem, ki so zajeti med Donom in Volgo, nemški aeroplani municijo in živež.

Redno polnočno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva navaja naslednje podatke o uspehih na obeh med seboj zelo oddaljenih frontah:

Osrednja fronta zapadno in severozapadno od Moskve — Rusi stalno napredujejo. Ko je

Churchill pozivlja Italijo na predajo

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill, ki je včeraj obhajal svoj 68. rojstni dan, je po radiju pozval italjanski narod, da se odreče Mussoliniju in njegovemu nemškemu tovarišu ter naj zaprosi za mir, predno bodo zavezniški bombniki iz severne Afrike opustošili njihovo deželo.

"Sedaj, ta trenutek," je rekel, "angleška prva armada močno vdarja na zadnje še preostale postojanke Nemcev in Italjanov v Tuniziji, ki bodo v kratkem izgnani in bo vojna prenešana v Italijo na način, o kakoršnem se zločinskim voditeljem do sedaj še ni sanjalo."

"Na 40.000.000 italjanskega naroda je leželo, da povejo, ako hočejo, da jih zadene tako strašna stvar, ali pa ne. Churchill je navajal velike zavezniške uspehe v Afriki in velike ruske zmage, toda je izrekel svarello, da se naj nikdo ne zanaša, da bo zmagal kmalu dobljena. Vojna še lahko dolgo traja in bo treba še zelo velikega napora, predno zasije zarjaka končne zmage."

Nato je Churchill omenil, kako velikansko delo je bilo dovršeno, ko so se Amerikanci in Angleži izkrcali v Afriki, navzlic temu, da so osiške podmornice prežale na konvoj. Za vsako izgubljeno zavezniško ladjo v konvoju je bila potopljena najmanj ena osiška podmornica in za vsako izgubljeno tonno so dobili zavezniški dve toni francoskih ladij v Afriki.

"To veličastno podjetje," je nadaljeval Churchill, "je pod vodstvom in odgovornostjo predsednika Združenih držav in prva angleška armada služi pod poveljstvom ameriškega vrhovnega poveljnika generala Eisenhowerja, v čegar vojaško spretnost in gorečo energijo stavimo svoje upanje in čegar povelja za napad bomo točno in brez omahovanja izpolnjevali."

Dalje je Churchill povedal, da mu je Josip Stalin razložil načrte za sedanjo veliko rusko ofenzivo, ko se je mudil v Moskvi. In ta ofenziva se je pričela ob času zavezniške ofenzive v Afriki.

PODMORNICA POTOPILA OSEM PARNIKOV

Neka ameriška podmornica pod poveljstvom poročnika Thomasa Burton Klakringa je blizu nekega japonskega pristanišča potopila 8 japonskih parnikov, štiri druge pa poškodovala.

Častniki in mornarji podmornice pa so gledali tudi konjsko dirko v nekem parku blizu morja in so celo stavili, kateri konj bo zmagal, toda Klakring je rekel, da je bila podmornica vendarle predaleč, da bi bilo mogoče videti, kateri konj je zmagal.

LETALIŠČE BLIZU TUNIZA ZAVZETO

Zavezniški se bijejo z osiški mi četami komaj 10 milj pred Tunizom in pariški radio naznanja, da je prestolnica Tunizije že pod ognjem težkih topov in da se bije velika bitka blizu Bizerte.

Poročila iz zavezniškega glavnega stana tudi naznanjajo, da s angleški padalci zavzeli letališče blizu Tuniza, in da angleška prva armada z ameriški tanki previdno prodira čez z minami posejano ozemlje in navzlic močnim sovražnim zračnim napadom.

Zavezniški so že tudi zasedli Djedeido, ki je važno železniško križišče ter bodo najbrže prodrli do zaliva ter s tem presekali sovražno črto med Bizerto in Tunizom. Djedeida se nahaja samo 12 milj zapadno od Tuniza.

Grozodejstva Nemcev in Lahov v Sloveniji

Internacije Slovencev se nadaljujejo

Italijani so začetkom avgusta odpeljali v internacijo okrog 1.200 ljudi iz okraja Črnomelj. Odpeljani so bili v Monferrato provinca Alessandria in Piemontu.

Nemci streljajo talce in zažigajo slovenske vasi

Poročali smo že, da so gerilci razstrelili železniški most pri Zirovnici na Gorenjskem na progi Ljubljana-Jesenice. Danes pa smo dobili poročilo, da so Nemci radi tega streljali 65 talcev — Slovencev.

Gerilci so ubili trgovca Dolinarja iz Peči radi sodelovanja z Nemci. Nemci so nato ustrelili 10 talcev in požgali vas Hraštnik v občini Moravče.

V Črni nad Kamnikom je bil od gerilcev ubit nemški poročnik. Prišla je uradna komisija, da ugotovi dejanski stan.

Gerilci so napadli tudi komisijo in jo pobili. Nemci so na to požgali vas Gradišče nad Lankovico. Vas je štela 60 prebivalcev. Vse moške, ki so bili doma, so polovili in jih zaprli v nek skedenj, ki so ga potem zažgali, tako, da so vsi živi zgoreli. Žene in otroke so odpeljali neznankam.

MARŠAL BADOGLIO ARETIRAN

Iz Londona prihaja poročilo, ki pravi, da je Mussolinijeva tajna policija aretirala bivšega šefa italjanskega generalnega štaba maršala Pietro Badoglio in kakih 2000 fašistov in častnikov, ki so baje namerali odstraniti Mussolinija in zopet izročiti popolno oblast kralju Viktorju Emanuelu.

Maršal Rodolfo Graziani pa se je izognil aretaciji. V Milanu je bilo aretiranih več odličnih protifašistov in mnogo industrijancev je bilo zaprtih v Cremoni.

Kožna snov umori bacile influenze

Vojna je spet prinesla na površje zanimanje za influenco, ki je v zadnji vojni pomorila mnogo ljudi in razsajala tako rekoč po vsem svetu. Zdravniki ki so že davno dognali, da influenco povzročajo neke vrste bacil, kateri povzročijo bolezen ako pride v telo.

Z BOJIŠČA NA JUGOZAPADNEM PACIFIKU

Japonski parnik v plamenih na jugozapadnem Pacifiku, ko so zavezniški bombniki naj vrgli bombe.

JAN VALTIN INTERNIRAN

Richard Julius Hermann Krebs, samopriznan bivši agent Gestapa in OGPU, ki je spisal pod imenom Jan Valtin knjigo, "Out of the Night", katera je dosegla rekordno prodaj, je bil aretiran po zveznih agentih na njegovem domu v Bethel, Conn., in sicer na ukaz, ki odreja njegovo deportacijo v Nemčijo.

Generalni pravdnik Biddle v Washingtonu, je naznanil Krebsovo aretacijo, ko je bil ta že na potu na Ellis Island, kjer bo interniran, kot sovražni tujeec toliko časa, da ga bo mogoče deportirati v Nemčijo.

Krebsov odvetnik, Pollock, je rekel, da je presenečen nad odklom aretacije, ker Krebs je bil zadnje čase zelo zaposlen s prodajanjem vojnih bondov za Zakladniški departament, kateri mu je pisal več pisem, v katerih mu je bila izrečena zahvala in priznanje za njegovo uspešno sodelovanje v ameriškem vojnem prizadevanju. Kako uspešen je bil pri prodaji bondov pokaže dejstvo, da je pred nekaj tedni na javnem shodu za prodajo bondov prodal istih za 300 tisoč dolarjev.

Ukaz za aretacijo Krebsa je bil izdan po naselniškem komisarju E. G. Harrisonu potem, ko je predredbo potrdil generalni pravdnik Biddle in sicer na podlagi kršenja naselniških postav uvedenih v letih 1917 in 1924.

Krebs je prekršil te postavbe, ker se je po enkratni deportaciji zopet povrnil nelegalno v Zdr. države. Bivši gestapovski agent, ki je star 37 let in je bil rojen v Darmstadtu na Nemškem, je tudi smatran za nezapuno osebo iz razloga, ker je bil gotovo dobo tekoni zadnjih pet let v službi nacistov. Krebs je tudi sam povedal, da je bil enkrat komunistični agent samo na videz, v resnici je izdajal tajne Gestapa OGPU. Vsekakor pa je bilo razvidno iz njegovih lastnih kontradiktornih izjav, da ga ruska vlada smatra za enega najvažnejših špijonov Gestapa.

DVE FRANCOSKI PODMORNICI VŠLI

Poročilo iz Londona naznanja, da ste dve francoski podmornici pobegnili pred Nemci iz Toulona ter srečno pluli skozi nemška mimska polja v Sredozemskem morju in sta dospeli v Alžir in se pridružili zavezniškemu brodogovju.

Te dve podmornici in tretja podmornica, ki so jo španske oblasti internirale v Barceloni, so najbrže edine tri izmed 62 francoskih bojnih ladij, ki so ostale od nekdanj ponosnega francoskega vojnega brodogovja.

Kot je sporočil radio v Alžiru, sta to podmornici Casablanca in Marsouin. Casablancina ima 1379 ton, in posadko 67 mož ter more voziti 30 dni; Marsouin pa ima 974 ton, 51 mož posadke in more voziti nekaj manj kot 30 dni. Podmornica Iris, ki je internirana v Barceloni, ima 597 ton in njena posadka je štela 35 častnikov in mornarjev, ki so bili internirani.

Vichyska in berlinska radijski postaji haznanjata, ad je v Toulonu vse mirno, da pa velike oklopnice Duplex, Algerie in Colbert še vedno gore. Radio Vichy pravi, da leži poveljniška ladja oklopnic

Strassbourg v 90 čevljev globoki vodi.

Poročilo iz Moskve naznanja, da je prišel v Toulon načelnik gestape Heinrich Himmler, da uvede "nemško pravico."

Bogastvo

Ameriška bogata dedinja, Doris Duke Cromwell, je pretekli teden zopet podedovala nadaljnjih deset milijonov dolarjev. Ta veseli dogodek je praznovala s tem, da je šla v enega najboljših nočnih klubov v New Yorku, kjer je ostala do zanaega jutra. Zajutrek je menda tamkaj skuhal filmski producer, Gabriel Pascal, ki se je mudil v El Morocco klubu v dvajset drugih gosti, med katerimi je bil tudi Erich Maria Remarque, ki je spisal po zadnji svetovni vojni knjigo, "All Quiet on the Wester Front". Remarque je povabil milijonarke, naj prisede k njihovi mizi, nakar so z njo vred vsi skupaj primerno praznovali in obhajali velik dogodek, ki je postavil Doris na čelo bogatink vsega sveta.

“GLAS NARODA”

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inosestvanje za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Chelsea 2-1242

VELIKA NALOGA SLOVENSKEGA NARODNEGA KONGRESA

Mnogo je bilo pisanega o velikem pomenu Slovenskega Narodnega Kongresa, ki bo zboroval v Clevelandu, O., 5. in 6. decembra.

V teh težkih, viharnih in strahotnih časih, skozi katere gre naša rojstna dežela Slovenija, je ta kongres na vsak način potreben, ker samo mi ameriški Slovenci, oziroma Jugoslovani, moremo svobodno govoriti in povedati, kaj želimo doseči po sedanjih vojni in naše stališče in zahteve predložiti onim, ki bodo začrtali meje nove Evrope in jo uredili.

Mirovna pogajanja nas ne smejo zalotiti nepripravljene, zavezniški svet mora vedeti, kaj pripada povojni Jugoslaviji po vsej božji in človeški pravici.

Pa to so povojne zadeve. Imamo pa tudi nekatere nevarnosti, ki nam že sedaj prete. Tako je za bodočo Jugoslavijo velika nesreča, ker je vojni tajnik Stimson dovolil, da se v Ameriki ustanovi avstrijska legija, kateri bo stal na čelu Oton Habsburški in se bo borila na strani zaveznikov ne samo za osvobodjenje bivše Avstrije, temveč za obnovo nove podonavske države, ki bi vključevala iste dežele, ki so nekaj tvorile staro, nazadnjaško in sedaj pokojno Avstro-Ogrsko.

Na to nesrečno potezo vojnega tajnika je treba opozoriti Stimsona samega in tudi državni departament. To bo naloga Slovenskega narodnega kongresa, da to zadevo prinese na pravo mesto, da bo uradni Washington vedel, da po sedanjih vojnih ne sme biti postavljena podonavska habsburška monarhija, ker je narodi, ki so bili po prvi svetovni vojni odcpljeni od Avstro-Ogrske in so dobili svoje neodvisne države, več ne marajo.

Druga velika nevarnost pa nam prete od strani zaveznikov, ker tako radi poslušajo grofa Sforzo in venomer snubijo Italijo, da bi jo pridobili na svojo stran. V pederlo je zopet Winston Churchill pozival italjanski narod, da se otrese Mussolinija, torej naj v ta namen vpripori revolucijo, Mussolinija odštavi in zopet izroči vso oblast kralju Viktorju Emanuelu. Bržkone je Anglija pripravljena za tak preobrat v Italiji nagraditi italjanski narod. Seveda bi bila ta nagrada na škodo Jugoslavije in še zlasti na škodo Slovenije.

Tudi o tem bo moral Kongres razpravljati in sestaviti resolucijo ter jo poslati na merodajna mesta.

Vse svoje delo bo moral Kongres izvesti z vidika ameriških Slovencev in trdni volji, da pomagamo svojim bratom, ki prenašajo tako strašno gorje in katerim prete nevarnost, da za vso svojo prelo to ne bodo dobili plačila.

Nekajkrat je že bila povdarjena želja, oziroma zahteva ameriških Slovencev, da naj bo Slovenija zedinjena v demokratični, federativni Jugoslaviji. Take so tudi želje naših bratov in sester v domovini, zato bo tudi tako stališče Kongresa edino na mestu.

Če ne bo Slovenija in sicer cela Slovenija vključena v federativni Jugoslaviji, tedaj bo slovenski narod zapisan smrti.

Paziti pa bo moral Kongres, da se ne bo izrekel glede sedanjega političnega položaja v Jugoslaviji. Vsi moramo biti edini, priznati ne smemo nobene posebne stranke in se ji priključiti. Naša edina želja je in naj bo: Zedinjena Slovenija v demokratični, federativni Jugoslaviji!

Zakaj smo opozorili na to!

Politični položaj v Jugoslaviji in še posebno v Sloveniji je tako zamotan in nejasen, da si o njem ne moremo napraviti nobene prave slike.

Proti Nemcem in Lahom se bore četniki generala Mihajlovića, v Sloveniji in po nekaterih krajih na Hrvaškem pa takomenovani partizani, hostarji in nekateri jih nazivljajo tudi komuniste, ki tvorijo Osvobodilno fronto. Četniki in partizani pa niso med seboj v nikaki zvezi.

Generaln Mihajloviću je bilo očitano, da se bori samo za Srbijo in da zato samo gleda v London. Vemo pa, da ima Mihajlović v svojih vrstah več slovenskih častnikov in inavnih vojakov, iz česar sledi, da se četniki bore za Jugoslavijo.

Slovenski partizani se bore proti Nemcem in Lahom kar na svojo pest, neodvisno od Mihajlovićevih častnikov in se pri tem ozirajo in zanašajo na Moskvo, zato jih nekateri nazivljajo komuniste. Komunist pa je tako v Sloveniji, kot v celi Jugoslaviji, vsakdo, ki se bori proti Nemcem in Lahom.

Kongres bo prav napravil, ako o tem ne razpravlja, kajti prav lahko pride zaradi tega tudi med nami do kakega razkola in kar je še hujše, do očitnega spora in do najmanj dveh strank in to v času, ko se ne smemo ozirati na politično in ideološko mišljenje in naziranje, temveč moramo imeti pred očmi samo misel, kako bomo svojim bratom onstran morja pomagali in jim po svojih močeh pripomogli do svobode, ki naj bo trajna.

Vse razprave in vsi sklepi na Kongresu naj bodo pod geslom: — ZEDINJENA SLOVENIJA V DEMOKRATIČNI, FEDERATIVNI JUGOSLAVIJI!

OGLASUJTE V “GLAS NARODA”

Pravična kazen za narode osišča

Nam, ki se sree krči, kadar koli pomislimo na strašno trpljenje v naši nekdanji domovini, in to mislimo dan in noč — nam je obupati, ko moramo tolikokrat slišati, da nemški in italjanski narod sta “al right” samo Hitler in Mussolini da sta po vragu. Celo med našim narodom se pogosto čuje: “Oh, saj ni res vse tako hudo, to le časopisje tako piše.” Da je še manj razumevanja o pravem položaju trpljenja po nesrečnih deželah med Američani, je razumljivo. Da se razumevanje v tem oziru čisti, naj nam bo v dokaz spis, ki je izšel v pittsburghskem “Sun-Telegraph” in katerega avtor je članek Mr. Henry McLemore. Članek se glasi:

Najprvo maščevanje.

“Vodje združenih narodov bi napravili veliko število izmed nas srečnih, ako bi prišli na dan z odločno izjavo da predno se bo dalo kako ime pod mirovni dogovor, bodo dobili nasilni narodi zasluženo tepežko. Občutek v tej deželi je — in jaz govorim, kot oseba, ki prepotuje vseh 48 držav dokaj redno — da bodo naredili združeni narodi preveč lahke mir. Bojazen obstoji, da kadar bodo države osišča naprosile za mir, se bo postopalo z njimi kot s poštenimi članicami človeške družbe, ter bodo deležne vse običajne vlnudnosti mednarodne diplomacije.

“Povprečni državljani v tej deželi ne mara, da se kaj takega pripeti. On hoče, da Italijani, Nemci, Japonci, in vsi drugi človeški stvori, ki so se vdali osišču, dobe popolno korenito tepežko. On hoče, da poskusijo koncentracijska taborišča z vsemi njih prijetnostmi. Hoče, da tavajo naokrog za grizljajem hrane. Hoče, da jih njih nasprotniki krepko stresajo, survajo v obraz ter jim v splošnem dokažejo, da niso višja in nepremagljiva bitja, ampak ravno tako brez moči pod peto zmagovalca, kakor so bila ljudstva katera so oni podjarmili, ko je tekla voda na njih mlin.

“Več ko enkrat sem čul zahtevo, da se Italijane korenito premikasti. Ali se more to zameriti tem ljudem? Ali se spominjate Mussolinijeve mogočne

in bombastične vojne napovedi Franciji? Zabdoljaj v hrbet, govor. Na stotisoče Italjanov se je navdušenosti izkričalo do hripavosti, ko je Mussolini poslal svoje fašiste zoper brezmočen narod. Navdušenjo se prepevali, se smejali in ginjeno jokali, ko jim je Benito govoril o moči italjanskih junakov.

“Zdaj kažejo znamenja, da bo Italija pri priliki skušala napraviti mir. Tla so ji začela postajati prevroča. Dan, ko ji bodo dali bombniki združenih narodov isto korenito lekciijo, kakor ga je dala ona Etiopiji, ni daleč. Zato bo Italija gledala, kako se bo najceneje izmuznila ven.

“Je množica Američanov, ki zahteva, da se Italijane pošteno natepe, predno se jim kaj takega dovoli. Jaz sem eden izmed njih. Želim videti, da bombniki razsujejo njih mesta, da topovi iz ladij razbijajo vse kar morejo doseči, da je njih cela dežela ponižana in osramočena. K vragu s trditvijo, da italjanski narod ni hotel te vojne, da so Italijani le žrtev nekaj njih voditeljev. To je laž. Ko bi bili Lahi vzdržali z prvotnimi uspehi, kako bi oni danes javkali visoko na široko in udobno. Kako bi bili oni trdi, nepogljivi, zoperni in nizkotni! (O tem se je naš narod žalibog že prepričal. — Op. prevajalca.) Ker jim je pa izpodletelo naj dobe, kar jim gre. Gotovo dovolimo jim priti na našo stran, ako tako hočejo, toda dajmo jim prej vbiti nekaj pameti v njih butice z strelom in plamenom.

“Isto velja za Nemčijo. Lahko stavite vaš zadnji denar, da ko bo začela Nemčija omahovati, boste slišali več in več, kako velika večina nemškega naroda ni nikoli marala za nacizem. K vragu s tem! Dajte jim po grbi! Dajte jim, kar so oni dali Nizozemski, Poljski, Norveški, Grški in vsem drugim! Dajte poleteti z bombniki tik nad njih streho in vrzite na nje vse razum kompas! Razbite jih, požgajte jih, stradajte jih in vbite jih na tla. Za vsako mesto, katerega so oni požgali, požgajte eno njihovih! Naj njih matere in očete izvedo za vse grozote totalne vojne. Spuščajte pamflete z naznanilom: “Dobro, vi ste imeli svoj čas igre,

JEREMY KOPRIVŠEK in njegov
skupščina na ploščah
Terestinka Polka
Na planinčah — valček št. M 675
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — št. M 671
Za toj. cenik in cene plošč se
obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
463 West 42nd Street, New York

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

Pred slovenskim kongresom

Nadaljevanje.

Med nami se rado poudarja mnenje, da Slovenci v Ameriki ne bomo mogli dati našemu ljudstvu v domovini kakih definitivnih smernic glede oblike vlade, pod katero naj bi po tej vojni živeli in nekateri grede celo tako daleč, da trdijo, da je vse naše prizadevanje glede združevanja našega naroda takorekoč, bob ob steno, kajti Slovenci ne moremo živeti gospodarsko brez bratov Hrvatov in Srbov in radi tega je za nas najvažnejše to, da se najprej potrudimo za spravo južnih Slovencev, ter da nekako doženemo kam kanijo naši ostali južni bratje preden se sploh kaj pričemo z združevanjem našega ljudstva v političnem smislu.

To je, po domače povedano, izražanje podzavestnega hlapčevskega nagiba, ki so nam ga pustila stoletja podrejenosti tuji gospodi in tujim vladarjem. Na žalost se je ta nagib najbolj zasekal v one sloje našega naroda, ki je imel priliko priti do malo večje naobrazbe, s katero je potem skušal služiti dvema gospodoma: nadoblasti, kateri smo bili podrejeni in pa, v manjšem pogledu, svojevaru narodu. To naše ne ravno veselo narodno-duhovno stanje je znal mojstrsko opisati naš veliki Kanekar, ki ni iskal snovi za svoja izražanja v plitkih plasteh zgolj materialnih potreb, ampak je segal globoko v dušo naroda in njegovih voditeljev, ter delavecev za slovenstvo in to ne radi tega, da bi morda hotel podirati, kar so drugi gradili, pač pa zato, da je pokazal sliko, kakršna je v resnici bila.

Do gotove meje stojimo še danes pred istim problemom, kajti naš “Hlapec Jernaj”, ki je v svojem gujevu in upornosti ter protestu napram krivici zapalil zgradbo, v kateri je videl vteleseno vse težko krivico, ki se mu je odmerjala v življenju, je tudi sam planil v plamene in v njih poginil. Zakaj? Zato, ker drugega izhoda v tedanjih razmerah za Slovence ni bilo — stara Avstrija je bila neomejen gospodar, našega naroda in vsi vemo, da je dajala prednost nemštvu in italijanstvu v naših lastnih mejah, obenem pa pridno zatirala vsako idejo in gibanje za narodno osvobodjenje in združenje z ostalimi Jugoslovani.

Danes smo v tem oziru, kot narod, toliko na boljšem, da upoštevajo zavezniki, kot svoj cilj povojne preuredbe politične, gospodarske, kulturne in narodnostne pravice vseh narodov. V program teh ciljev spada tudi naše narodno svoboda.

jenje. Vzlie temu se najdejo med nami, kot med Srbi in Hrvatii ljudje, ki menijo, da smo Slovenci neka nadloga, ki bi jo bilo treba odpraviti s tem, da bi Slovenci postali brača. To bi nas rešilo ponemčenja in poitaljančenja, a pozabiti pa bi morali, da smo kedaj bili narod slovenski.

Vzroki za ta naziranja niso po manjkanje naših duhovnih sil ali kulturnih vrednot, ampak pomanjkanje obširnega teritorija, kjer bi imeli toliko “Lebensraum”, da bi bili gospodarsko neodvisni. Samo tako bi nekaj šteli, tako pa naše berštvo in domovina kajzerjev nima bodočnosti in pravice, ker pravica po nazorih in razumevanju teh ljudi, je le slaba kopija fašističnega in nacističnega pojmovanja pravice do narodnega obstanka. Ti ljudje vidijo torej, kot edino oviro združenja jugoslovanskih narodov, jezik Slovencev.

Temu bolnemu naziranju nasproti pa stoji jasna in določna izjava sovjetskega premierja, Jožefa Stalina, katero je podal ob priliki 25-letnice ruske revolucije in ki se delno glasi: — “Odprava rasne superiornosti (nadvrnosti) enakopravnost narodov in integriteta njih teritorija, osvobodjenje zaslužnih narodov in povrnjenje njih samovladanja in pravice slednjega naroda, da si uredi svoje zadeve po svoji volji; dalje ekonomska pomoč narodu, ki so bili najbolj prizadeti vsled vojne, da se jim pomaga do gospodarskega okrevanja, ter se jim vrne demokratske svobode in se obenem docela uniči Hitlerjanski režim.”

Iskrenost Stalinove izjave je potrjena z dejstvom, da je Rusija že odprto izjavila, da priznava Slovence kot narod in podpira njihove težnje za združenje vseh Slovencev v domovini.

To je poleg Atlantske izjave največja moralna pobuda, ki jo moremo dobiti, kot Slovenci, potom katere nam je omogočeno narodno življenje — ali smo dovolj razumni in času dorasli, da se zavemo, da se moramo poslužiti teh prilik? Brez dvoma ni nihče med nami, ki se briga za našo stvar, tako naiven, da bi zdaj čakal, da bi prišli in nam dali znamenje za organiziranje bodisi Amerikanci, Angleži ali pa Rusi, ker to je izključeno naša naloga, katera bo postavila na preizkušnjo naše sposobnosti in našo zavest v tem pogledu.

... Dalje jutri.

TRGANJE IN BOLECINE V MISICAH?

Hitro pomoč dobiti s Pain-Expeller-jem, čudovitim mazilom, ki ga rabijo tisoči. Nad 10 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove doberdelnosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller s Sirokom na etiketi.

PAIN-EXPELLER

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 60,000

PREMOŽENJE: \$10,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

GOVOR Dr. MIHA KREKA, PODPRESEDNIKA JUGO-SLOVANSKE VLADE.

(JIC.) Dr. Miha Krek je nedavno govoril na londonskem radiu o splošnem položaju in navedel najvažnejše točke našega programa.

V začetku svojega govora poudarja dr. Krek, da je letna kampanja v bistvu zaključena in da Nemci in Italijani svojih svečano oznanjenih in obljubljenih ciljev niso dosegli. Pripravljajo se na prezimovanje in preurejajo svojo organizacijo — Hitler je odpustil generala von Boeka, a Mussolinija pozval na razgovor. Tudi na zavezniški strani se pripravljajo važne stvari — o tem pričajo prisotnost generala Smitha in govori Edena, Churchilla, Molotova in Roosevelta. Izjave zavezniških prvakov, da imajo zdaj v rokah zadostna sredstva za zmago, niso slučajnosti in propaganda, temveč izraz dejanskega prepričanja, da se je potek vojne začel obračati na našo stran. Dr. Krek je nadaljeval:

"Ker vstopamo v novo fazo osvobodilne vojne, vam bom ponovil v glavnih črtah najvažnejše točke našega programa, ki so bile deloma že meseca aprila t. l. objavljene na radiu in v nekaterih mojih poznejših govorih. Naš program je naslednji:

1. Mi Slovenci stojimo na stališču, da Jugoslavija v stvarnem in pravnem pogledu ni prenehala obstojati. Naše zakonito oblast predstavlja kralj in jugoslovanska vlada. Mi se borimo za Jugoslavijo z vsemi svojimi silami in sredstvi.

Vsi Slovenci in vse slovensko ozemlje se mora zediniti v narodno občinstvo in v promenen, gospodarskem in geografskem oziru nam v korist zaokroženo Slovenijo, ki je sestavni del Jugoslavije in s srbskim in hrvaškim ozemljem tvori nedeljivo državno in politično celoto.

3. Jugoslavija, v kateri so Srbi, Hrvati in Slovenci povezani v skupno narodno državo, mora biti preurejena po načelih najbolj naprednih demokracij in popolne socialne pravice, ki ostane osnovni temelj našega notranjega življenja. Svobodni narod, ki bo edini imel pravico da Jugoslaviji narekuje prvo notranjo ureditev, bo svobodno izvršil tudi eventualno preureditev, v soglasju z vsemi sestavnimi deli države.

4. Kakor sta kralj in vlada naša edina zakonita oblast, tako je jugoslovanska vojska naša edina zakonita vojna sila. Ona združuje vso narodovo silo v boju za doseg vseh narodnih in državanih ciljev. Vse slovenske osvobodilne organizacije se morajo strniti in se podvreči zakonitemu vrhovnemu vodstvu jugoslovanske vojske, vojnemu ministru in zastopniku vlade v domovini, generalu Draži Mihajloviču.

5. Vsi pokreti, ki bi oddvojili slovenski narod od Jugoslavije so izdajniški.

6. Najdragocenejše žrve, tudi življenje, dom in imetje, je treba položiti na oltar domovine, kadarkoli to od nas zahtevajo naš kralj, vlada, z drugimi besedami vrhovno poveljstvo naše vojske. Izločiti moramo vse bratomorne boje, da bo vsa udarna sila naroda združena

na in paperjena edino le proti okupatorjem, Nemcem in Italijanom.

V tej novi fazi naše osvobodilne borbe nismo biti nobene dvoumnosti niti v pogledu naših ciljev, niti v pogledu sredstev, katerih se bomo posluževali, da koristno sodelujemo v skupnem boju jugoslovanskega naroda in vseh drugih zaveznikov. Jasnost v načelih in ciljnih odločnost v izvrševanju, disciplina in vztrajnost, a vse to navdahnjenost z brezmejno ljubeznijo do domovine, nam bodo vsak mesec, vsak teden, vsak dan, bolj potrebni, ko se oddaljuje bolj približujemo usodni dožnjosti, da s svojimi lastnimi silami zopet dvignemo našo porušeno in zasuznjeno domovino.

To boči naša slovenska pri-sega. — Živeli!"

ZGLED DELOVANJA NA DOMAČI FRONTI.

Stotine občin v Združenih državah dokazuje, kakšne uspehe zamere demokracija s svobodno prispevanimi in vojnemu času primernimi žrtvami, v cilju, da porazi Hitlerjev pokus, ki hoče s silo uvesti na svetu red sužnjeva.

Tipičen primer je malo pre-rijsko mestce Norfolk, na žitnih poljanah Nebrasko. Člani te občine so se združili za vsa občinska dela v prid vojnemu naporu.

Trgovci in dijaki so šli ven iz mesta in so poželi žito, da odpomorejo pomanjkanju poljedelskih delavcev. Tudi hišne gospodinje so prostovoljno odšle na delo na farmah.

Mestna srednja šola nudi strokovni poduk za naloge, ki jih je vojna prinesla s seboj. Lastniki trgovin so se domenili za skupne dobave, da prihranijo hencin in delo.

Ustanovili so skupno zalogo vseh nadomestnih delov polje-

delskih in tovarniških strojev. Vsa občina se je združila za nabiranje kovinskih in gumijskih odpadkov. Jeklenih odpadkov so nabrali za več kot 135 funtov na osebo.

Mesto je storilo mnogo tudi za druge naloge na domači fronti, kakor na primer podpisovanje Vojnih bondov ustanovitev domačih vrtov za dodatne rezerve živeža, izdelavo obleke skub za otroke in nabiranje masti in masčob, volenih odpadkov in cunj.

Mestni odbor daje podporo in nasvete rodbinam, katerih možje se nahajajo v vojaški službi.

V Norfolkku ni velikih orožarn in daleč je od tam do velikih industrijskih gredišč našega naroda. Toda njegove trgovine in livarne delajo s polno paro in njegovo prebivalstvo kljub temu vrši svojo vojno službo — radi svoje prostovoljne in svobodne kooperacije.

(OWI.)

ROBIDI LISTI KOT ČAJ.

Nemške oblasti na Koroskem so zaokazale, da morajo šolski otroci in tudi ostali prebivalci ki drugače niso zaposleni, nabirati robidne liste, ki jih uporabljajo armada kot nadomestek za čaj. Tudi to ni nikak nov izum, pač pa so ga poznali že v prvi svetovni vojni. Po vsem se vidi, da so Nemci s sirovina-mi pri kraju. To je bilo tudi leta 1918 in posledice niso izostale.

ZOPET SO NA VRSTI KOPRIVE.

V prvi svetovni vojni se je pokojna Avstrija proslavila z uni formami, ki so jih napravljali iz kopriv, ker ni bilo drugih tekstilij na razpolago. Sedaj poročajo iz Štajerske in Goranjske, da je tudi tam zavedano, da šolski otroci nabirajo koprive in jih oddajajo vojaškim oblastem. Koprive nabirajo tudi na Madžarskem. Nemci imajo v teh mesecih velike skrbi, kako bodo oblekli

svojo armado v zimskem času, zlasti pa tiste milijone na ruski fronti. Lanska ostra zima je povzročila ogromne izgube, ki jih sedaj tudi sami priznavajo. Koprive sicer pečejo, če pa tudi grejejo, p vedo samo nemški "znanstveni veleumi."

NA VSAKIH 50 m STRAŽA.

Diplomatski potnik, ki je pred nekaj dnevi prispel iz Rima pripoveduje, da je od Trsta dalje opazil na vsakih 50 m železniške proge stražo. Njegov vlak je spremljela skupina 30 vojakov, vse do hrvaške meje. Na različnih mestih v Sloveniji je ob progi opazil utrjena gnezda strojnice. Straže je opazil tudi po vsem delu Srbije. Na srbskem delu proge je bilo v vsakem vagonu po 20 nemških vojakov.

UVEDBA LAŠKE ZAKONO- DAJE V SLOVENIJI.

Na področju Slovenije so Lah uvedli laško zakonodajo. Ukini so vse prejšnje zakone.

INVESTIRAJTE V AMERIJO

KUPUJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

Ta ukrep je izzval med prebivalstvom mnogo negotovanja, ker je povzročil celo vrsto zmešnjav, ki jih ni mogoče urediti z enim samim podpisom.

MOŽJE iz JEKLA

Naši možje jeklenosti v oboroženi sili bodo prebili svojo pot do popolne zmage.

Njihovo jeklenost podpira vera v same sebe, v njihove poveljnike in ljudi na domači fronti.

Naloga naroda doma pa je podpreti **JEKLE-NOST** naših mož v bojni črti z vsakim kosom **KOVINE**, ki jo jim moremo dati v njihove roke v obliki aeroplanov, tankov, ladij, topov, municije in vsakega drugega potrebnega vojnega materjala.

KUPUJTE VOJNE BONDE

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Geslo Zakladniškega Departmenta je:
"VSAKDO NAJ PRESEŽE 10% DO NOVEGA LETA"

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
osiroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam je priročna

Islandski ribič

ROMAN — Spisal PIERRE LOTI

18

Proti Marjetici so bili vsi zelo ljubeznivi in pozorni — šteli so si v čast, da jih je obiskala lepa gospodična. Po belih, čisto novih lesenih stopnicah so jo peljali v zgornjo sobo, ki je bila najlepša v stanovanju. Marjetica je vedela, kaj jih je napotilo do tega, da so prizidali to sobo. Bilo je to takrat, ko ta našla oče Gaos in njegov bratranec zapuščen na ladjo v prelivu "La Manche". Tako ji je pripovedoval namreč Jan tisti večer na svatbi.

Ta sobica je bila čedna in prijazna v svoji čisto novi beloti. Stali so tu dve po mestno narejeni postelji, pogrbeni z rožnatimi pregrinjali v sredi je bila velika miza. Skozi okno je bilo videti tja čez Paampol in na morje, kjer so stale vsidrane islandske barčice.

Rada bi bila vedela, kje spi Jan, pa se ni upala vprašati; otovo, ko je bil še otrok, je spal spodaj na kateri izmed tistih starinskih postelj. Toda sedaj je morda ležal tu na teh belih blazinah. Kako si je želela poznati vse podrobnosti njegovega življenja, pred vsem bi bila rada vedela, kakso preživljuje dolge zimske večere.

Vztrepetala je, ko se je začel spodaj na stopnicah trd korak. Ne, to ni bil Jan, toda podoben mu je bil vkljub svojim že belim lasem, imel je skoro isto visoko, ravno postavljeno kakor on: oče Gaos se je vrnil z lova.

Pozdravil jo je, in ko je izvedel, kaj jo je privedlo k nje, mu ji je podpisal pobotnico. To je trajalo precej dolgo, zakaj njegova roka ni bila več prav gotova, kakor je zatrdel — teh sto frankov pa ni vzel kot eslotni končni delež od prodane barke, temveč samo kot naplačilo. Govorila da bosta še o tem z gospodom Mevelom. In Marjetica, kateri je bil denar malo mar, se je komaj vidno nasmejala; dobro torej, to še ni bilo končano. Zdelo se ji je že prej, da bo tako. Sicer pa ji je bilo ljubo, da so bile med očetoma še kupčijske zveze.

Skoro izgovarjali so se zaradi Janove odsotnosti, kakor da bi se jim zdelo spodobnejše, da jo sprejane cela družina pri njenem obisku. Oče kot star pomorščak je v svoji bistrotimnosti morda celo uganil, da ni njegov sin tej lepi mladenki čisto indiferenten, zakaj zopet in zopet je začel govoriti o njem.

"To je res čudno," je ponavljal, "sicer ne ostaja nikdar tako pozno zunaj. Šel je v Loguivy, da nakupi košar za morko rake. Kakor veste, gospodična, je to naš veliki lov, s katerim se ukvarjamo po zimi."

Bila je raztresena, in podaljšala je svoj obisk ne primerno dolgo, dasi se je zavedala, da je to preveč. Ali srce se ji je stiskalo pri misli, da ga ne bo videla.

Pametni človek, kakoršen je on! Kaj more neki početi v gostilni ni, gotovo ne; tega se pri njem ni treba bati. Ne rečem, ravno vsa, ob nedeljah, s svojimi tovariši... Saj veste, gospodična, mornarji... E. moj Bog, kadar je človek mlad, zakaj bi si vse odrekal! Toda pri njem je to res nekaj hvarrednega, zakaj lahko rečem, da je nameten človek."

Medtem se je začela delati noč. Ženske so zganile urezane obleke ter nehale z delom. Otroci in mala rejenka, ki so sedeli po klopih, so se začeli stiskati drug k drugemu, ker jih je bilo strah temne večerne ure. Pogledovali so Marjetico, kakor bi se hoteli vprašati:

"Zakaj še neki ne odide?"

In na ognjišču je začel plamen rdeče žareti sredi tega temnega mraka, ki je legal po sobi

"Ostanite pri nas na večerji, gospodična Marjetica."

Oh nel Tega ni mogla! Kri ji je šinila v obraz, ko se je domislila, kako dolgo se je zamudila. Vstala je, ter se poslovila.

Vstal je tudi Janov oče, da jo spremi skočček pota, tja do one osamljene globine, kjer stoji ob poti temna drevesa.

Ko sta tako stopala drug ob drugem, se ji je vzbudilo spostovanje in neka ljubezen do tega starčka. Prihajali so ji hipi, da bi govorila z njim kakor z očetom. Ali besede so ji obtičale v grlu in rekla ni ničesar.

Šla sta v hladnem večernem vetru, ki je dišal po morju, po goli planjavi, in od časa do časa sta prišla mimo temnih, rbožnih koč, ki so bile že zaprte. Pod temi nizkimi strehami so stanovali revni ribiči. Pot je šla mimo križev, med bodečjem in skalami.

Kako je bil daleč ta Pors Even, in kako se je bila zakasnila! Srečevala sta tu pa tam ljudi iz Paampola ali Loguivyja, vselej, kadar je videla od daleč njihove nerazločne postave, je mislila na Jana. Toda njega bi morala spoznati od daleč, in razočaranje je prišlo hitro. Noge so se ji zapletale v dolge morske lišaje, ki so se vlekli po tleh, razmašeni kakor lasje.

Ko sta prišla do križa Plouezochu, je pozdravila starčka ter ga prosila, naj se vrne. Bilo je že videti paampolske luči, zidaj se ji ni bilo treba več bati.

Za danes je bilo torej končano — in kdo ve, kdaj bo zopet videla Jana.

Lahko bi dobila kako pretvezo, da bi šla zopet v Pors Even, toda ta obisk bi potem gotovo napravil slab vtis. Ohraniti je morala svoj pogum in svoj ponos. Ko bi le bil Silvester njen mladi zaupnik, če tu! Morda bi ga poslala k Janu, da ga pripravi do besede. Toda odšel je, in kdo ve za koliko let?

"Oženil da bi se?" je rekel zvečer Jan svojim starišem. "E, moj Bog, čemu neki? Ali bom morda še kje tako srečen kot pri vas? Skrbi nimam, sitnosti nimam z nikomur, in topla večerja me čaka vsak večer, kadar se vrnem z morja. O, saj dobro vem: mislite pač na to, ki je bila danes tu. Toda najprej mi ne gre nič kaj v glavo, da bi maralo tako bogato dekle za reveža, kokršni smo mi. n potem niti te. niti katere druge, ne, premislil sem vse dobro. Ne oženim se, vedite!"

(Nadaljevanje prihodnj.)

Napori Otona Habsburškega

(Nadaljevanje.)

Razglas o vojaškem komiteju nadvojvode Otona Habsburga očividno priteva Avstrijoem. Čehe, Madžare, Jugoslovane in še druge narode. Ceni namreč, da se nahaja v Združenih državah 10 milijonov Amerikancev, ki so potomci avstrijskih predhodnikov.

V vsej Avstriji, kakršna je bila ustanovljena po zadnji svetovni vojni po odcepljenju nasledniskih držav, je bilo le 6 milijonov ljudi. Ako je res, da se v Ameriki nahaja 10 milijonov Amerikancev avstrijskega izvora, potem so šteti vsi potomci "cesarske Avstrije." Ako takšne trditve ne bi bile takoj uradno ovržene, bodo neizogibno vzbudile med srednje evropskimi narodi kar največjo zmešnjavo in nezaupanje, ravno tako kakor je Darlanova afera povzročila zmešnjavo med Francozi.

Pokret vojaškega značaja.

Sate Department trdi, da ni nikakršni zvezi s tem ukrepom ki izhaja iz vojnega departamenta. Vojni department pa trdi, da je ta ukrep popolnoma vojaškega značaja in da nima nobenega vpliva na politične zadeve. Toda golo zankavanje političnih zapostavljanje ne zadostuje, da se jih odpravi. Pristaši nadvojvode trde, da so dobili blagoslov od Sate Departmenta, oziroma vsaj blagoslov nekaterih osebnosti tega departamenta.

Razmislijuje se tudi — te govore je povzročil nadvojvoda sam — o odpiranju druge fronte na Balkanu. A ves Balkan je odvisen od vprašanja bodoče organizacije v tem delu sveta. Tudi podzemeljsko gibanje v Italiji se silno zanima za to vprašanje. Vsak zavajnik, ki si ga sploh moremo zamisliti, bodisi vsled njegovega demokratičnega ali narodnostnega naziranja, ki bi ga mogli najti na tem ozemlju, počeni pri nacionalno-demokratičnih elementih v Italiji in do generala Mihajloviča, do hrvaških guerilcev do demokratičnih sil na Madžarskem in v Rumuniji, do demokratičnih in nacionalnih sil na Poljskem ter vsi Čehi, kakor tudi vse Angležem, Amerikancem in demokraciji naklonjene sile v Avstriji sami, vsem tem je avstro-ogrska monarhija in njen pretendent najhujši sovražnik.

Razven tega pa so tudi vsi podtalni pokreti, ki delujejo v Nemčiji, sovražni habsburškemu cesarstvu. Igranje z njim je voda na Hitlerjev mlin in njegov novi red, katerega propagandni organi bodo to izvrstno uporabili in pokazali nacional-socializem v luči kolikor toliko napredne sile.

Nočem trditi, da bi katerikoli urad naše vlade podpiral nadvojvodo. Pač pa sem mnenja, da je načrt vojnega departamenta in povezanje nadvojvode s tem načrtom, ustvaril zelo neprijetno politično situacijo. Neugodno tudi z ozirom na Anglijo, kjer je dolgo pred našim vstopom v vojno Churchill nazdravljaj osvobodilnim zastavam republikanskih vlad nasledniskih držav, ki imajo svoje lastne legije in se pod svojim lastnim vodstvom bore bodisi v svoji domovini, v guerilskih in sabotažnih bataljonih, bodisi na afriški fronti.

Rusija je proti Habsburžanom.

Razven tega pa so ta ozemlja — srednja in vzhodna Evropa — kar največje važnosti za Rusijo, bodisi carsko, bodisi socialistično, ki se bo vedno zanimala za strukturo sil v teh predelih. Nikdar, v nobenem slučaju, Rusija ne bo sprejela, bodisi iz idealističnih bodisi iz varnostnih razlogov, da bi se posadili nazaj na prestol Habsburžanov, ki so zaključek te vojne zopet ustanovila Habsburška monarhija.

Nikjer v tem starem ozemlju Habsburžani nimajo zaslonbe v ljudstvu. Podpirajo jih izključno le preostanki zastarale fevdalne mentalitete.

Da poskuša nadvojvoda in katerakoli druga politična skupina izkoristiti v čim večjem obsegu sedanji položaj, katerega je ustvarila vojna, to je težko preprečiti. Oton si je zgradil le potrebne socialne in politične zveze za tako priložnost. Priljuden je in v marsikaterem oziru človek modernoga mišljenja, dobro vzgojen in ima mater izredno močne, železne volje, ki je politično zelo nadarjena.

Toda taki obziri osebnega značaja ne morejo prikriti dejstva, da se Habsburška dinastija ni nikdar hotela odpovedati svojim praicam "božjega izvora." Mislim, da bodo najmanj Amerikanci pripravljene zopet obnoviti po svoji zgodovinski tradiciji, osvojevalno in imperialistično dinastijo v središčni točki Evrope.

Vsako posamezno dejanje ima danes svoj mednarodni politični odmev. Nemogoče je ločiti vojaške uspehe od političnih uspehov. Zgodovinski tek dogodkov na ni mogoče obrniti nazaj. Kar storimo danes, ustvarja problem za jutri.

Nadvojvoda Oton in delavci v boju za premoč v Avstrijski legiji.

Izpod peresa Victor Riesela prinaša "New York Post" naslednji članek:

Danes smo zvedeli, da so tukajšnji avstrijski monarhistični in delavski krogi v hudem sporu glede nadvlade nad avstrijsko legijo, katero zdaj organizira Vojni department v podporo eventualne invazije v Evropo.

V ozadju tega spora je osemletni boj med nadvojvodo Otonom Habsburškim, pretendentom, ter izgnanimi social-demokrati in delavskimi organizacijami, katere je preglašal 1934 pokojni kancelar Dollfuss. Ko je 19. novembra sekretar Stimson objavil načrt za ustanovitev legije, je Oton sklical vojaški komitej za osvoboditev Avstrije "v cilju" da začne nabirati moštva novega bataljona.

Nadvojvoda ki je tudi na čelu "svobodnega avstrijskega pokreta" napada avstrijski delavski komitej kateremu načeljuje Julius Deutsch, bivši social-demokratični minister avstrijske republike.

Cilji Habsburške skupine.

Visoka osebnost nekdanje avstrijske vojske je danes izjavila naslednje:

S pomočjo svojega vojaškega komiteja in svobodnega avstrijskega pokreta si prizadeva skupina, kateri načeljuje monarhist Hans Aott, dobiti v svoje roke avstrijsko legijo.

Oton in njegovi pristaši bi želeli uporabiti legijo v cilju da uvedejo v Avstriji monarhijo, katero sovraži vsa centralna Evropa. S svojo agitacijo in s svojimi spletkami, da bi dobil v roke poveljstvo legije. Oton ogromno škoduje stvari svobodne Avstrije.

Habsburžane sovražijo Srbi in Čehi. Sodelovanje Združenih držav z Otonom bi vzbudilo nezaupanje češkega podzemeljskega pokreta in srbske četniške vojske generala Mihajloviča.

Dollfuss, princ Starhemberg in major Fey sami avstrijski fašisti, so bili Otonovi pristaši v dobi od leta 1934 do 1938, dokler je bil Mussolini njihov zaščitnik. Narodi centralne Evrope in Poljske pa se danes ne bodisi iz idealističnih bodisi iz varnostnih razlogov, da bi se posadili nazaj na prestol Habsburžanov, ki so zaključek te vojne zopet ustanovila Habsburška monarhija.

strijškega delavskega komiteja. Ta zdaj protestira pri State departmentu zaradi naklonjenosti, katero se izkazuje nadvojvodi. Oni so bili odklonili vstop v "nacionalni committee" zaradi njegovega izrazito monarhističnega značaja. State department pa se je bil pogajal z nacionalnim komitejem.

Tudi Avstrijci sami nehojo nazaj pod Habsburško streho.

Pismo, naslovljeno uredniku "New York Times."

"Poslanica z iskrenimi cilji miru in pravice je bila ravno kar oznanjena Evropi.

"Avstrijci, ki so se dolga leta pred sedanjo vojno žilavo in hrabro branili mračnih načrtov Hitlerja in njegovih tolovajev, bodo zdaj pripuščeni kot posebna edinica, kot avstrijski bataljon, v vojsko Združenih držav. Leta 1921 je bil cesar Karol Avstrijski brez vsakega vzroka izgnan na samotni otok Madeira, kjer je tudi umrl.

"Njegov najstarejši sin Oton je nadaljeval bomo za vladarsko pravico v Avstriji. Organiziral je svoje ljudstvo v "Free Austrian Movement" in je bil zdaj izbran za predsednika vojaškega komiteja za osvoboditev Avstrije.

Czermin."

Domača fronta

Pregled avtomobilskih plašcev. — Dne 1. decembra 1942 se oficiojno začne obvezno pregledovanje avtomobilskih plašcev. To znači, da bodo od tega dneva pa do preklica morali vsi posestniki bencinskih nakaznic A, B, in C, periodično dati pregledati svoje plašče. Kdor tega ne bo storil, bo mogoče izgubiti pravico do delitve bencina in plašcev.

Kdo mora dati pregledati svoje plašče. — Vsi posestniki nakaznic A, B, in C, za razdaljo morajo dati pregledati plašče svojih avtomobilov.

Začetek pregledovanja plašcev. — Pregledovanje plašcev začne s 1. decembrom 1942. Ilva meseca pozneje 31. januarja 1943, mora biti vsak avtomobilist gotov s prvim pregledom plašcev.

Kolikokrat je treba dati pregledati plašče? — Redno. Nadzornik, ki je pregledal vaše plašče, vam pove, kdaj priti nazaj za drugi pregled itd. V kakšnem redu, to je odvisno od nakaznice za bencin, ki jo imate.

Kam je treba iti na pregled? Mnogo avtomobilskih postaj, trgovcev s plašči in garaž v vaši občini je bilo nastavljenih za uradne nadzornike OPA. Iдите h katerikoli; pazite na to, da ima znamenje, ki ga označuje kot uradno postajo za pregled plašcev.

Vloga nadzornikov plašcev. Pregledovalec plašcev ni restrikiran uradnik. Njegova naloga je, da vam pomaga k čim boljšemu izkoriščanju vaših plašcev in da odobri ravnanje z vašim vozom. Nadzornik plašcev podpira vsakega avtomobilista s tem:

1. da odkrije morebitno potrebo popravila, predno nepazljivost pokvari plašč, ki bi utegnil biti popravljen in še služiti.
2. da določeno morebitno potrebo za nadomestilo ali prevleko. Ako potrebno, bo nadzornik priporočil nadomestitev plašča ali prevleko.
3. da odkrije vsako zlorabo plašcev. Oni, ki namenoma ali iz nemarnosti zlorabijo plašče, škodijo vsem avtomobilistom, kakor tudi samim sebi. Taki vozniki morejo izgubiti pravico do dodelitve bencina in plašcev.

Kako so zabeleženi pregledi plašcev? — Vsi posestniki avtomobilov z nakaznicami A, B, ali C, morajo imeti v svojem vozu formular za zapisovanje pregledov. Ta formular morete dobiti ko ga še niste prejeli, pri vašem lokalnem War Price and

Razveselite za Božič svojega prijatelja!

Pošljite nam \$2.— in mi mu bomo v Vašem imenu pismeno voščili božične praznike, poleg tega mu bomo pošiljali tudi štiri mesece "Glas Naroda."

Uverjeni bodite, da bo Vašega voščila in božičnega daru resnično vesel.

Uporabite ta naročilni listek

"GLAS NARODA",
216 West 18th St., New York

Pošljite za _____ meseca (cev) "Glas Naroda" na naslov: _____

Moje ime je: _____

Moj naslov: _____

Tukaj priložim M. O. za \$ _____

Pričinite pošiljati dne _____

Za 4 mesece \$2.—
Za pol leta \$3.—
Za celo leto \$6.—

Rationing Board, ter ga morate imeti vedno v svojem voz. Vsakokrat, kadar pregleda plašče, zabeleži nadzornik dan pregleda, številko prevoženih milj, serijsko številko vseh plašcev in, ako potrebno, kaj je umestno toriti. Če popravila niso potrebna, nadzornik le podpiše formular, ako pa so popravila, jih priporoči in formulara ne podpiše, predno niso navedena popravila izvedena.

Ali je pregled plašcev obvezen? — Da. Kdor ne bi izvršil

Posamezniki, obrtniki, podjetniki

VOŠČITE svojim prijateljem, znancem in odjemalcem VESELE BOŽIČNE in NOVOLETNE PRAZNIKE

POTOM — "Glas Naroda" Slovenski Dnevnik

Ustanovljen 1893

Oglas v tej velikosti in obliki \$1.—; cena večjega oglasa sorazmerna z velikostjo.

POSEBNA CENA

VOŠČILO

Ime posameznika ali tvrdke

Podjetje, obrt

Naslov: cesta, številka

Mesto, država

Telefon številka

Oglas za svoto \$

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.